

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **Y. P.**, zast. JUDr. Janem Polou, advokátem, se sídlem Teslova 1129/2b, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti sdělení žalovaného ze dne 6. 9. 2024, č. j. OAM-55205-4/ZM-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 13. 1. 2025, č. j. 72 A 16/2024-42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně JUDr. Janu Polovi, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti ve výši **18.404 Kč**. Tato částka bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný v záhlaví označeným sdělením žalobkyni oznámil, že nesplnila podmínky pro změnu zaměstnavatele podle § 42g odst. 7 a 8 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť oznámený budoucí zaměstnavatel je agenturou práce.

II.

[2] Žalobkyně se proti uvedenému sdělení žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“) bránila žalobou u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“), který ji shora specifikovaným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[3] Krajský soud v napadeném rozsudku předeslal, že žaloba není předčasná, neboť napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno tím, že se s jeho obsahem seznámila nejpozději při nahlédnutí do správního spisu dne 23. 10. 2024. K samotným žalobním námitkám pak krajský soud uvedl, že žalovaný neměl povinnost žalobkyni vyzývat k odstranění vad oznámení o změně zaměstnavatele, neboť obsahovalo všechny zákonné náležitosti, včetně identifikace nového zaměstnavatele. Žalovaný proto mohl objektivně posoudit, zda žalobkyně splnila podmínky podle § 42g zákona o pobytu cizinců pro změnu zaměstnavatele. Krajský soud přitom ve shodě s žalovaným dospěl k závěru, že uvedla-li žalobkyně v oznámení o změně zaměstnavatele podle § 42g odst. 7 zákona o pobytu cizinců zaměstnavatele, který je agenturou práce, nemohl žalovaný učinit nic jiného než žalobkyni informovat o nesplnění podmínek pro změnu zaměstnavatele. Krajský soud rovněž nepřisvědčil žalobní argumentaci týkající se povinnosti žalovaného zabývat se tím, jaký následek bude mít vydání napadeného rozhodnutí z hlediska přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně. Důvodnou nakonec soud neshledal ani žalobní námitku vytýkající žalovanému porušení ustanovení správního řádu a zákona o pobytu cizinců.

III.

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) nyní proti napadenému rozsudku brojí kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhuje napadený rozsudek i napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatelka nejprve namítá, že jí napadené rozhodnutí nebylo řádně doručeno a lhůta pro podání žaloby jí začala plynout před tím, než se s ním mohla seznámit. Zdůrazňuje, že nelze pokládat písemnost za doručenou pouhým zpřístupněním ve spisu, a to zejména za situace, kdy ji žalovaný řádně nepoučil o uložení zásilce ve smyslu § 169a zákona o pobytu cizinců (tj. prostřednictvím veřejné vyhlášky). Absence řádného doručení podle stěžovatelky představuje závažnou procesní vadu, která způsobila porušení jejího práva na spravedlivý proces. Stěžovatelka nadto zdůrazňuje, že v napadeném rozhodnutí nebyla vůbec uvedena její doručovací adresa, kterou měla řádně nahlášenu, a na které se fakticky zdržovala a běžně přebírala zásilky. Nebylo-li jí napadené rozhodnutí doručeno na evidovanou adresu, nemohlo jí tudíž být doručeno fikcí. Krajský soud v napadeném rozsudku podle stěžovatelky pochybil, neboť uvedený postup neshledal nezákonným.

[6] Stěžovatelka dále namítá, že ji žalovaný v rozporu se základními zásadami správního řízení nevyzval k odstranění vad oznámení o změně zaměstnavatele podle § 37 odst. 3 správního řádu. Má za to, že shledal-li žalovaný v oznámení nedostatky, konkrétně týkající se uvedeného nového zaměstnavatele, měl ji na to upozornit a poskytnout jí možnost k nápravě. Stěžovatelka také poukazuje na to, že napadené rozhodnutí neobsahuje jednoznačné odůvodnění a poučení o opravném prostředku a je pro tyto nedostatky nepřezkoumatelné. Krajský soud se s touto vadou v napadeném rozsudku nikterak nevypořádal.

pokračování

[7] Stěžovatelka v kasační stížnosti tvrdí, že při hledání nového zaměstnání jednala v dobré víře a skutečnost, že společnost Ferfa agency s.r.o. je agenturou práce, jí nebyla známa. Žalovaný proto pochybil, neupozornil-li ji předem na tuto překážku změny zaměstnavatele, čímž jí neumožnil situaci řešit jinak (např. zvolením jiného zaměstnavatele). Náhlé sankcionování stěžovatelky v podobě neuznání změny zaměstnavatele a zánik jejího pobytového oprávnění navzdory její dobré víře považuje za nepřiměřeně přísné. Stěžovatelka zdůrazňuje, že předmětnou pracovní pozici nalezla na oficiálním portálu Ministerstva práce a sociálních věcí určeného pro cizince v sekci pro držitele zaměstnaneckých karet, kde v rámci údajů k tomuto volnému pracovnímu místu bylo výslovně uvedeno, že je určeno pro držitele zaměstnanecké karty. Stěžovatelka má tudíž za to, že po ní jako po cizinci nemohou správní orgány požadovat, aby v takové situaci předjímal, že přijetím takové nabídky naopak o zaměstnaneckou kartu přijde.

[8] Podle stěžovatelky žalovaný rovněž pochybil, aplikoval-li § 42g zákona o pobytu cizinců mechanicky a bez zohlednění konkrétních okolností případu, tedy bez přihlédnutí k dobré víře stěžovatelky, její integraci do české společnosti a předchozího bezproblémového plnění povinností z její strany. Vydání napadeného rozhodnutí představuje nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života, čímž žalovaný porušil vnitrostátní právo i mezinárodní závazky České republiky. Zneplatnění stěžovatelčiny zaměstnanecké karty v důsledku neuznané změny zaměstnavatele má totiž pro stěžovatelku velmi zásadní následky, neboť fakticky znamenalo ukončení jejího legálního pobytu v České republice. Žalovaný však v napadeném rozhodnutí nikterak nezkoumal jeho dopady do soukromého a rodinného života stěžovatelky a neučinil tak ani krajský soud. Stěžovatelka je proto přesvědčená, že napadené rozhodnutí i napadený rozsudek jsou v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), zakotvujícím právo na respektování soukromého a rodinného života každého jednotlivce. Jelikož stěžovatelce nebylo umožněno jakkoliv ovlivnit průběh správního řízení (nebyla poučena o svých právech a povinnostech, nemohla doplnit podání), nebyl ve správním řízení zajištěn princip rovnosti zbraní, a tudíž správní orgán porušil také stěžovatelčino právo na spravedlivý proces podle čl. 6 Úmluvy.

[9] Stěžovatelka nakonec na podporu své kasační argumentace v kasační stížnosti poukazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2010, č. j. 1 As 90/2010-95 (ve vztahu k požadavku materiálního doručení písemnosti), ze dne 26. 7. 2024, č. j. 4 Azs 114/2023-34 a ze dne 27. 9. 2023, č. j. 4 Azs 124/2023-34 (k povinnosti správního orgánu vyzvat k opravě nedostatků podání), a ze dne 31. 3. 2020, č. j. 10 Azs 262/2019-31 (k zásadě přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života účastníka řízení).

IV.

[10] Žalovaný ve vyjádření navrhuje kasační stížnost zamítnout. Především uvádí, že jeho postup při vyřízení oznámení stěžovatelky o změně zaměstnavatele nebyl přepjatě formalistický, ale jediný možný správný. Podle oznámení měla stěžovatelka začít pracovat u zaměstnavatele Ferfa agency s.r.o. jako montážní dělnice výrobků z kovů s místem výkonu práce Na R. 913, O.. Tohoto zaměstnavatele vyplnila stěžovatelka v tiskopisu formuláře oznámení a je rovněž uveden ve smlouvě o smlouvě budoucí pracovní. Tento zaměstnavatel je přitom evidován jako agentura práce. Žalovaný z toho důvodu vycházejí z § 42g odst. 7 zákona o pobytu cizinců, podle něhož držitel zaměstnanecké karty není oprávněn změnit

zaměstnavatele, bude-li budoucím zaměstnavatelem agentura práce, vydal napadené rozhodnutí. Žalovaný rovněž zdůrazňuje, že skutečnost, že je stěžovatelkou uváděný zaměstnavatel agentura práce, je zřejmá i z evidence volných pracovních míst.

[11] K námitce, podle níž ji žalovaný nevyzval k odstranění vad podání ve smyslu § 37 odst. 3 správního řádu, tento uvádí, že vyplnila-li stěžovatelka do formuláře oznámení změny zaměstnavatele jako zaměstnavatele agenturu práce a k formuláři přiložila smlouvu o smlouvě budoucí pracovní s tímto zaměstnavatelem, nejedná se o odstranitelnou vadu podání, ale o nesplnění podmínek podle § 42 g odst. 7 zákona o pobytu cizinců. Žalovaný tudíž nemohl postupovat jinak, než k tomuto oznámení podle § 42g odst. 9 tohoto zákona nepřihlížet. Žalovaný na podporu svých tvrzení poukazuje na závěr rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2010, č. j. 5 As 1/2010-76, podle něhož do poučovací povinnosti správních orgánů nepatří návod, co by účastník řízení měl nebo mohl činit, aby dosáhl žádaného výsledku. Žalovaný má za to, že § 37 odst. 3 správního řádu se při oznámení změny zaměstnavatele použije jen tehdy, jedná-li se o odstranitelné vady oznámení, a nikoliv v případě existence vad neodstranitelných.

[12] K namítanému pochybení při doručování napadeného rozhodnutí žalovaný dále uvádí, že uvedené rozhodnutí zaslal jak agentuře práce Ferfa agency s.r.o., tak stěžovatelce. Skutečnost, že si stěžovatelka doručovanou písemnost na adrese hlášeného pobytu nepřevzala, resp. nevyzvedla v úložní lhůtě na poště, není chybou žalovaného. Stěžovatelka sama měla zajistit, aby jí na adrese hlášeného pobytu bylo možné doručovat, zejména označit domovní schránku svým jménem. V opačném případě měla žalovanému sdělit doručovací adresu, což ovšem učinila až s podáním žaloby. Žalovaný připouští, že v době, kdy stěžovatelka nahlížela do spisu, v něm dosud nebyla založena obálka s napadeným rozhodnutím, kterou Česká pošta vrátila s tím, že si ji stěžovatelka nevyzvedla v úložní době a nemohla být ani vhozena do schránky. Stěžovatelce však bylo podle žalovaného napadené rozhodnutí řádně doručeno fikcí ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu dne 21. 9. 2024.

[13] Žalovaný dále poukazuje na to, že stěžovatelce bylo s platností do dne 31. 3. 2026 uděleno vízum za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, přičemž v souladu s § 97 písm. d) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, může stěžovatelka požádat o povolení k zaměstnání nebo může podnikat. Žalovaný rovněž uvádí, že nebyl povinen posuzovat přiměřenost dopadu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Tím se totiž podle § 174a zákona o pobytu cizinců správní orgán zabývá pouze v případě rozhodnutí ve věci samé a pouze tam, kde to zákon o pobytu cizinců výslovně stanoví. Ve vztahu k judikatuře Nejvyššího správního soudu, na niž stěžovatelka poukazuje v kasační stížnosti, žalovaný dodává, že tato se váže k řízení o žádostech o pobytová oprávnění a týká se meritorních rozhodnutí. Žalovaný sice připouští, že podle judikatury je povinen posoudit soulad svého rozhodnutí s mezinárodními závazky České republiky i tehdy, když mu to zákon o pobytu cizinců výslovně neukládá, to ale pouze tehdy, pokud účastník řízení, respektive žadatel, takovou námitku uplatní a uvede též konkrétní skutečnosti odůvodňující nepřiměřenost rozhodnutí či jeho rozpor s mezinárodními závazky České republiky. V nynějším případě stěžovatelka takové skutečnosti ve svém oznámení ani po seznámení se spisem neuvedla.

pokračování

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné.

[15] Vzhledem k tomu, že ve věci rozhodoval u krajského soudu specializovaný samosoudce, Nejvyšší správní soud se v souladu s § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud v podrobnostech odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem *přesah vlastních zájmů stěžovatele* vyložil. Z něj vyplývá, že kasační stížnost Nejvyšší správní soud přijme k meritornímu přezkumu v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to buď z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo v případě zásadního právního pochybení krajského soudu.

[16] I přesto, že stěžovatelka přijatelnost kasační stížnosti nikterak neodůvodňuje, z její argumentace lze dovodit, že namítá zásadní právní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného a procesního práva. Jelikož Nejvyšší správní soud shledal, že v projednávané věci nelze *prima facie* vyloučit, že se krajský soud takového pochybení dopustil, přijal kasační stížnost k meritornímu přezkumu; kasační stížnost je tedy přijatelná.

[17] Nejvyšší správní soud tudíž posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[18] Kasační stížnost není důvodná.

[19] Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval kasační argumentaci, která je podřaditelná pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou rozhodnutí soudu, že by se jí Nejvyšší správní soud zabýval i tehdy, pokud by ji stěžovatelka nenamítala, tedy z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.).

[20] Stěžovatelka konkrétně namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro chybějící jednoznačné odůvodnění a poučení o opravném prostředku. Krajskému soudu vytýká, že se s touto vadou v napadeném rozsudku nikterak nevypořádal.

[21] Nejvyšší správní soud skutečně setrvale judikuje, že přezkoumá-li krajský soud rozhodnutí správního orgánu, které je nepřezkoumatelné, zatíží vadou nepřezkoumatelnosti i své rozhodnutí (srov. např. rozsudek ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006-91, či ze dne 28. 1. 2009, č. j. 1 As 110/2008-99). Taková situace však v nyní posuzované věci nenastala. Není totiž pochybením krajského soudu, pokud se k přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí výslovně v napadeném rozsudku nevyjádřil. Platí totiž, že krajský soud není povinen věnovat se v každém rozhodnutí výslovně otázkám, které zkoumá z úřední povinnosti a které nebyly předmětem žaloby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního

soudu ze dne 31. 7. 2019, č. j. 9 Ads 41/2018-19). Stěžovatelka v řízení před krajským soudem nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z uvedeného důvodu nenamítala, krajský soud pak sám tuto vadu neshledal, což je z napadeného rozsudku patrné implicitně.

[22] Také poučení o opravných prostředcích obsažené v napadeném rozhodnutí je zcela jasné a dostačující. Je z něj zřejmé, že stěžovatelka nebyla oprávněna podat proti napadenému rozhodnutí odvolání. Ze správního řádu přitom nevyplývá povinnost správního orgánu poučit účastníka řízení o tom, že má po vyčerpání řádných opravných prostředků možnost podat proti správnímu rozhodnutí žalobu ve správním soudnictví (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2008, č. j. 8 Afs 47/2007-90). Jestliže tedy napadené rozhodnutí obsahovalo pouze poučení o nemožnosti se dále odvolat a nezmiňovalo se o přípustnosti podání žaloby ve správním soudnictví, pak v této skutečnosti není možné spatřovat nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

[23] Jelikož napadený rozsudek není nepřezkoumatelný ze stěžovatelkou namítaného důvodu, ale ani z důvodů jiných, je plně srozumitelný a není zde ani jiná vada řízení před krajským soudem s vlivem na zákonnost napadeného rozsudku, Nejvyšší správní soud shrnuje, že kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. není naplněn.

[24] Stěžovatelka dále v kasační stížnosti uplatňuje kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Konkrétní námitky podřaditelné pod tento kasační důvod však nenabízí. Nejvyšší správní soud proto v této souvislosti připomíná, že řízení ve správním soudnictví, včetně řízení o kasační stížnosti, je ovládáno dispoziční zásadou. S výjimkami uvedenými v § 109 odst. 4 věť za středníkem s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody uvedenými v kasační stížnosti (§109 odst. 4 věť před středníkem s. ř. s.). Obsah stížnostních bodů a kvalita jejich odůvodnění tak do značné míry předurčují obsah jeho rozhodnutí (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54). Jinými slovy, rozsudek krajského soudu je přezkoumáván v intencích kasačních námitek se zřetelem k důvodům obsaženým v § 103 odst. 1 s. ř. s. Je tudíž výlučně věcí stěžovatelky, aby formulovala konkrétní námitky, kterými brojí proti právním závěrům krajského soudu. Nejvyšší správní soud není povinen, ale ani oprávněn tato tvrzení za stěžovatelku domýšlet. V důsledku chybějící argumentace podřaditelné pod uvedený kasační důvod nemá Nejvyšší správní soud, k čemu by se v tomto směru vyjádřil.

[25] Nejvyšší správní soud tak mohl přistoupit k přezkumu zbylých námitek, které lze podřadit pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[26] Stěžovatelka především namítá, že krajský soud pochybil, neboť nezohlednil vady při doručování napadeného rozhodnutí, jichž se dopustil žalovaný. Má za to, že jí napadené rozhodnutí nebylo řádně doručeno a lhůta pro podání žaloby jí začala plynout před tím, než se s ním mohla seznámit. Podle stěžovatelky nelze považovat písemnost za doručenou pouhým zpřístupněním ve správním spisu, a to zejména za situace, kdy jí žalovaný řádně nepoučil o uložení zásilce ve smyslu § 169a zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelka také zdůrazňuje, že v napadeném rozhodnutí nebyla uvedena její doručovací adresa, kterou měla řádně nahlášenu a na které fakticky přebírala zásilky. Jelikož jí nebylo napadené rozhodnutí doručeno na evidovanou adresu, nemohlo jí být doručeno fikcí.

pokračování

[27] Zákon o pobytu cizinců představuje primární právní předpis upravující pobyt cizinců na území České republiky. Vedle hmotněprávních ustanovení obsahuje také dílčí úpravu některých procesních institutů a postupů správních orgánů v řízeních ve věcech pobytu cizinců, která jsou vůči ustanovením správního řádu ve vztahu speciality. Správní orgán tedy v řízeních podle zákona o pobytu cizinců postupuje primárně podle procesních pravidel obsažených přímo v tomto zákoně. Neobsahuje-li zákon o pobytu cizinců ustanovení upravující určitou otázku týkající se postupu v řízení, postupuje správní orgán podle správního řádu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 5 Ans 5/2011-221).

[28] Podle § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, *ustanovení částí druhé a třetí správního řádu se nevztahují na řízení podle § 9 (s výjimkou řízení podle § 9 odst. 4), § 10, § 19 odst. 1, § 20, 30, 31a, 32, 33, 36, § 38 odst. 1, § 40, 41, § 42g odst. 7 až 11, § 49, 50, 52, 117, § 122 odst. 1 a 2, § 123a, § 135 odst. 3, § 148, 154, § 155 odst. 1, § 180, 180b, 180d, 180e a 180h.* (zvýrazněno nyní soudem).

[29] Z dikce § 177 odst. 2 správního řádu současně plyne, že v případě, že se nepoužije část druhá a třetí správního řádu, postupuje správní orgán dle části čtvrté správního řádu. Ve všech řízeních vyjmenovaných v § 168 zákona o pobytu cizinců se proto bude postupovat podle části čtvrté správního řádu. Ze zařazení do části čtvrté správního řádu vyplývá, že postupy uvedené v § 168 zákona o pobytu cizinců nejsou považovány za formální správní řízení ve smyslu § 9 správního řádu. V této souvislosti nelze nicméně opomenout § 154 správního řádu, v němž je uveden taxativní výčet ustanovení částí druhé a třetí téhož zákona, která se použijí při vydávání tzv. jiných úkonů podle části čtvrté správního řádu obdobně. Mezi těmito ustanoveními jsou také § 19 až § 26 správního řádu týkající se doručování. Při doručování napadeného rozhodnutí byl tudíž žalovaný povinen postupovat v souladu s těmito ustanoveními správního řádu.

[30] Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že napadené rozhodnutí zaslal žalovaný stěžovatelce na adresu X, R. p. R., kterou sama uvedla v oznámení o změně zaměstnavatele ze dne 2. 9. 2024 a která je uvedena i na všech dalších písemnostech stěžovatelkou přiložených k oznámení (smlouva o smlouvě budoucí ze dne 2. 9. 2024, potvrzení při změně zaměstnání ze dne 10. 7. 2024). Doručovací adresu odlišnou od té právě uvedené (X, O.-P.) stěžovatelka žalovanému sdělila poprvé až v přípisu ze dne 30. 9. 2024. Napadené rozhodnutí bylo prostřednictvím provozovatele poštovních služeb stěžovatelce zasláno právě na stěžovatelkou prve oznámenou doručovací adresu (X, R. p. R.) dne 11. 9. 2024. Z obálky, v níž bylo napadené rozhodnutí obsaženo, je ze záznamu poštovní doručovatelky zřejmé, že na stěžovatelkou uvedeně adrese neměla domovní stránku. Poštovní doručovatelka stěžovatelce na adrese X, R. p. R. zanechala poučení a výzvu k vyzvednutí zásilky uložené u provozovatele poštovních služeb. Stěžovatelka si zásilku nevyzvedla, a tato byla tudíž dne 25. 9. 2024 vrácena zpět odesílateli (žalovanému).

[31] Z právě uvedeného je zřejmé, že žalovaný stěžovatelce doručoval zásilku obsahující napadené rozhodnutí prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu sdělenou stěžovatelkou v souladu s § 20 odst. 1 správního řádu ve spojení s § 19 odst. 4 téhož zákona. Jelikož nebyla stěžovatelka na uvedené adrese zastížena, poštovní doručovatelka písemnost uložila v provozovně provozovatele poštovních služeb v souladu s § 23 odst. 1 a 3 písm. b) správního řádu. Stěžovatelka byla vyzvána, aby si uloženou zásilku ve lhůtě 10 dnů vyzvedla.

Jelikož tak neučinila, písemnost se ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu [ve spojení s § 40 odst. 1 písm. c) téhož zákona] považovala za doručenou dne 23. 9. 2024. V souladu s § 23 odst. 4 správního řádu poté provozovatel poštovních služeb vrátil písemnost žalovanému. Ze správního spisu je rovněž zřejmé, že žalovaný napadené rozhodnutí doručil také prostřednictvím datové schránky agentuře práce Ferfa agency s.r.o., a to dne 16. 9. 2024 (datová zpráva byla podána již dne 6. 9. 2024 a k jejímu doručení došlo fikcí po uplynutí 10 dnů).

[32] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí bylo stěžovateli řádně doručeno. Současná právní úprava doručování fikcí podle správního řádu důsledně vychází ze zásady *vigilantibus iura scripta sunt* (práva náležejí bdělým), podle které má každý aktivně střežit svá práva (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2012, č. j. 2 As 35/2011-54). Stěžovatelka měla tedy v době, kdy očekávala vydání napadeného rozhodnutí, počítat s tím, že jí bude napadené rozhodnutí doručováno na jedinou adresu, kterou žalovanému v řízení poskytla. Pokud na uvedené adrese neměla označenou domovní stránku, zásilku nepřevzala a ani si ji v úložní době nevyzvedla u provozovatele poštovních služeb, jedná se její pochybení, a nikoliv o pochybení žalovaného. Jestli se stěžovatelka na uvedené adrese nezdržovala, měla žalovanému tuto skutečnost včas sdělit a oznámit mu jinou adresu pro doručování. To učinila až v přípisu ze dne 30. 9. 2024, tedy poté, co bylo napadené rozhodnutí po neúspěšném doručení vráceno zpět žalovanému (dne 27. 9. 2027). Se stěžovatelkou nelze souhlasit ani v tom, že jí měl žalovaný při neúspěšném doručení zásilky napadené rozhodnutí doručit v souladu s § 169a zákona o pobytu cizinců prostřednictvím veřejné vyhlášky. Citované ustanovení se na právě posuzovanou věc nevztahuje; nedopadá totiž na žádné z tam vyjmenovaných řízení. Nadto, v nynější věci bylo stěžovateli řádně doručeno fikcí podle § 24 správního řádu, která nutnost postupu podle § 169a zákona o pobytu cizinců vylučuje.

[33] Ze správního spisu se dále podává, že stěžovatelka dne 23. 10. 2024 nahlížela do správního spisu; tou dobou zde již byla založena obálka s nedoručenou vrácenou zásilkou, a stěžovatelka tudíž mohla zjistit, z jakého důvodu jí nebylo napadené rozhodnutí doručeno. Stěžovatelka rovněž za situace, kdy se (podle svých tvrzení) doposud neseznámila s obsahem napadeného rozhodnutí, mohla tuto skutečnost napravit. Závěry napadeného rozhodnutí jí však byly zřejmé již dříve, což lze dovodit z obsahu její žádosti o nahlížení do spisu ze dne 30. 9. 2024, kde se dotazovala „z jakého důvodu bylo řízení nepovoleno“. Žalobu ke krajskému soudu stěžovatelka podala včas dne 7. 11. 2024. Napadené rozhodnutí se tedy nakonec dostalo do dispozice stěžovatelky, která s ním byla obeznámena, měla dostatek času na formulaci své žalobní argumentace a včas podala správní žalobu. Není tudíž pochyb o tom, že stěžovateli bylo napadené rozhodnutí doručeno i v materiálním smyslu. To ale ničeho nemění na výše uvedeném, totiž že napadené rozhodnutí bylo stěžovateli řádně doručeno již dne 23. 9. 2024 fikcí. Právě uvedené není v rozporu ani se závěry vyplývajícími ze stěžovatelkou odkazovaného rozsudku ze dne 30. 9. 2010, č. j. 1 As 90/2020-95, v němž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ač správní orgány nerespektovaly stanovená pravidla pro doručování (doručovaly rozhodnutí zástupci žalobce prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, ačkoliv měl zřízení a zpřístupnění datovou schránku), tak toto procesní pochybení nemělo vliv na zákonnost rozhodnutí, resp. na platnost jeho doručení, jelikož toto bylo doručeno jiným nezpochybnitelným způsobem (prostřednictvím provozovatele poštovních služeb), žalobce se s jeho obsahem seznámil a následně proti

pokračování

rozhodnutí odvolacího správního orgánu podal včas správní žalobu. Materiální funkce doručení, tj. seznámení se s obsahem písemnosti, tak byla naplněna.

[34] Ač se v právě posuzované věci krajský soud v napadeném rozsudku nezabýval otázkou formálního doručení napadeného rozhodnutí (k němuž došlo fikcí dne 23. 9. 2024, jak shora uvedeno), dospěl ke správnému závěru ohledně materiálního doručení napadeného rozhodnutí, ke kterému došlo nejpozději dne 23. 10. 2024, kdy stěžovatelka nahlédla do správního spisu. Chybějící závěry krajského soudu o formálním doručení napadeného rozhodnutí tak nemohou zakládat nezákonnost napadeného rozsudku. Nejvyšší správní soud tudíž neshledal tvrzené pochybení krajského soudu při posouzení zákonnosti postupu žalovaného při doručování napadeného rozhodnutí. Závěru krajského soudu o tom, že napadené rozhodnutí bylo stěžovatelce řádně doručeno, proto Nejvyšší správní soud přisvědčuje.

[35] Stěžovatelka dále v kasační stížnosti uvádí, že ji žalovaný opomenul ve smyslu § 37 odst. 3 správního řádu vyzvat k odstranění vady oznámení o změně zaměstnavatele, spočívající v tom, že oznámený zaměstnavatel byl agenturou práce. Podle stěžovatelky tímto postupem žalovaný porušil její právo na spravedlivý proces zakotvené v článku 6 Úmluvy. Stěžovatelka přitom poukazuje na to, že při hledání nového zaměstnání jednala v dobré víře a že skutečnost, že zaměstnavatel je agenturou práce, jí nebyla známa (nabídku na tuto pracovní pozici našla na portálu ministerstva určeného pro cizince v sekci pro držitele zaměstnaneckých karet). Náhlé (bez varování) sankcionování stěžovatelky za tuto vadu podání je podle stěžovatelky nepřiměřeně přísné. Stěžovatelka proto žalovanému vytýká i to, že aplikoval § 42g zákona o pobytu cizinců mechanicky bez zohlednění individuálních okolností případu.

[36] Nejvyšší správní soud se s ohledem na formulaci této kasační námitky nejprve zabýval její přípustností. Kasační stížnost je totiž ve smyslu § 102 s. ř. s. opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se proto musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003-73, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 9. 2025, č. j. 4 As 317/2024-36). To podle rozsudku kasačního soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58, znamená, že „*uvedení konkrétních stížných námitek [...] nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem.*“ Neobsahuje-li kasační stížnost takovou argumentaci, je nutno na ni nahlížet jako na nepřípustnou, neboť se mýjí s kasačními důvody uvedenými v § 103 s. ř. s. (viz § 104 odst. 4 s. ř. s.). K obdobným závěrům Nejvyšší správní soud dospěl také v usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, podle kterého „*kasační stížnost, která beze změny opakuje žalobní tvrzení a nijak nereaguje na argumentaci krajského soudu, neobsahuje důvody podle § 103 s. ř. s., a bude proto jako nepřípustná odmítnuta (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).*“

[37] Namítá-li v nynější věci stěžovatelka v kasační stížnosti (shodně jako v žalobě) pochybení žalovaného při odstraňování vad oznámení o změně zaměstnavatele podle § 37 odst. 3 správního řádu a nezohlednění individuálních okolností případu (dobré víry stěžovatelky, její integraci do české společnosti a její předchozí bezproblémové plnění zákonných povinností) žalovaným, Nejvyšší správní soud uvádí, že obdobnou (ač ne tak obsáhlou) argumentaci stěžovatelka vznášela již v žalobě. V kasační stížnosti ji ve své

podstatě zopakovala a rozhojnila, aniž by však současně zohlednila názor vyřčený k této otázce krajským soudem v napadeném rozsudku a jakkoliv se proti němu v kasační stížnosti vymezila. Ten se přitom problematice povinnosti žalovaného vyzvat stěžovatelku k odstranění vad podání věnoval v odstavcích 18. až 25. napadeného rozsudku a problematice nezohlednění individuálních okolností případu (stěžovatelkou v žalobě pouze naznačené) v odstavci 32. napadeného rozsudku. Měla-li stěžovatelka zájem na tom, aby Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v těchto otázkách, byla povinna konkrétně uvést, v čem při tomto posouzení krajský soud pochybil. Absence takových tvrzení činí takovou kasační argumentaci nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se jí tudíž nemůže více zabývat. Podstatou řízení o kasační stížnosti je přezkum soudního rozhodnutí (§ 102 s. ř. s.) a nesouhlas s postupem a závěry žalovaného nesplňuje esenciální požadavky kladené na formulaci kasačních námitek, jak již výše v odstavci [24] tohoto rozsudku uvedeno.

[38] Stěžovatelka poté v kasační stížnosti vytýká žalovanému i krajskému soudu, že ve svých rozhodnutích neposuzovali dopad napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Napadený rozsudek i napadené rozhodnutí jsou tudíž podle jejího mínění v rozporu s čl. 8 Úmluvy, zakotvujícím právo na respektování soukromého a rodinného života každého jednotlivce.

[39] Nejvyšší správní soud se k otázce posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života při vydání sdělení o nesplnění podmínek pro změnu zaměstnanecké karty podle § 42g odst. 9 zákona o pobytu cizinců vyjádřil v nedávném rozsudku ze dne 18. 9. 2025, č. j. 4 Azs 80/2025-50. Právní věta k tomuto rozsudku zní „[s]dělení o (ne)splnění podmínek pro změnu zaměstnanecké karty dle § 42g odst. 9 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, představuje materiálně úkon s účinky meritorního rozhodnutí ve věci pobytového oprávnění cizince. Proto i při vydání tohoto oznámení je nutné posoudit přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života cizince dle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, pokud na možnou nepřiměřenost poukazují zjevné okolnosti případu nebo takovou nepřiměřenost cizinec v řízení tvrdí a prokazuje.“ Pro právě posuzovanou věc z toho vyplývá, že ač zákon o pobytu cizinců výslovně nestanovuje žalovanému povinnost zabývat se přiměřeností dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky, tato povinnost vyplývá z ustanovení čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), ale to pouze za situace, kdy by nepřiměřenost stěžovatelka v řízení tvrdila a prokazovala nebo by na takovou nepřiměřenost poukazovaly zjevné okolnosti případu.

[40] K obdobnému závěru dospěl v napadeném rozsudku také krajský soud. Ten předeslal, že stěžovatelka ve správním řízení neposkytla žalovanému žádné informace ke svému soukromému a rodinnému životu, ničeho neuvedla následně ani v žalobě a v průběhu soudního řízení. Relevantní skutečnosti nevyplývaly ani z dostupných evidencí a údajů, které zjistil žalovaný ve správním řízení. Podle krajského soudu tudíž ani žalovaný neměl žádné informace, které by mohl hodnotit ve vztahu k přiměřenosti zásahu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Krajský soud přitom vycházejí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012-21, zdůraznil, že po žalovaném nelze požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledával a opatroval důkazy, které by mohly z hlediska nepřiměřenosti zásahu svědčit ve prospěch stěžovatelky. Je to totiž stěžovatelka, koho tíží břemeno tvrzení i důkazní ohledně

pokračování

skutečností týkajících se jejího soukromého a rodinného života. Krajský soud tudíž dospěl k závěru, že žalovaný v nynějším případě nebyl povinen zkoumat, jaký následek by mělo napadené rozhodnutí z hlediska přiměřenosti zásahu do jejího soukromého a rodinného života. Podle krajského soudu nakonec není věc stěžovatelky ani natolik mimořádná pro učinění závěru o porušení čl. 8 Úmluvy.

[41] Nejvyšší správní soud v souladu s výše citovaným rozsudkem č. j. 4 Azs 80/2025-50 ve shodě s krajským soudem uzavírá, že v nynějším případě nebyl žalovaný povinen zkoumat přiměřenost dopadu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky ve smyslu čl. 10 odst. 2 Listiny. Stěžovatelka totiž sama ve správním řízení okolnosti způsobující možnou nepřiměřenost rozhodnutí neuváděla, ani na nepřiměřenost neukazovaly zjevné okolnosti případu. Kasační soud proto neshledal ani stěžovatelkou namítané porušení článku 8 Úmluvy.

[42] Co se týče stěžovatelkou odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019-31, pak v něm, na rozdíl od věci právě posuzované, žalobce dostatečně podrobně popsal svou situaci a uvedl dostatečné důvody, pro které musely správní orgány zvážit přiměřenost dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života, což zakládalo povinnost správních orgánů zabývat se dopadem rozhodnutí do soukromého a rodinného života. S ohledem na uvedené nemůže být opodstatněná kasační námitka, podle níž se ani krajský soud nezabýval dopadem napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Krajský soud se k uvedenému vyjádřil v odstavcích 26. až 31. napadeného rozsudku v reakci na žalobní námitku o tom, že se žalovaný nezabýval přiměřeností dopadů napadeného rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života (při jejíž důvodnosti by bylo třeba považovat v tomto směru napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné, což ale krajský soud nedovodil).

[43] Nejvyšší správní soud dospěl ze všech výše uvedených důvodů k závěru, že se krajský soud nedopustil namítaných pochybení v právním posouzení věci. Napadený rozsudek tudíž není stížen tvrzenou nezákonností a ani kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není naplněn.

VI.

[44] Kasační stížnost není s ohledem na uvedené závěry důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud ve smyslu § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[45] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, právo na náhradu nákladů řízení tudíž nemá. Žalovanému jako v řízení úspěšnému účastníkovi žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

[46] Stěžovatelce byl v řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem JUDr. Jan Pola, advokát. Jeho odměnu a hotové výdaje nese v souladu s § 35 odst. 10 s. ř. s. stát. Ustanovenému zástupci byla přiznána odměna za tři úkony právní služby, a to za první poradu s klientem včetně přípravy a převzetí věci, další poradu s klientem přesahující jednu hodinu konanou dne 24. 3. 2025 a za doplnění kasační stížnosti ze dne 25. 3. 2025 [§ 11 odst. 1 písm. b), c) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách

advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném od 1. 1. 2025 (shodně dále)]. Náhrada za jeden úkon právní služby činí podle § 7 bod 5. ve spojení s § 9 odst. 5 advokátního tarifu 4.620 Kč, za tři úkony tudíž 13.860 Kč. Dále ustanovenému zástupci náleží náhrada hotových výdajů souvisejících se zmíněnými úkony právní služby po 450 Kč, tj. celkem tedy za tři úkony 1.350 Kč. Ustanovený zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, o částku této daně (po zaokrouhlení) ve výši 3.194 Kč (21 % z částky 15.210 Kč) se tudíž zvyšuje odměna a náhrada hotových výdajů. Celkem tedy bude ustanovenému zástupci stěžovatelky vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu v přiměřené lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku částka 18.404 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. listopadu 2025

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu